

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2022. február 3.*

„Előzetes döntéshozatal – 2014/24/EU irányelv – 72. cikk – A szerződések módosítása azok tartama alatt – A keretmegállapodások átruházása – Új szerződő fél, aki az eredeti szerződő fél fizetésképtelenségének megállapítását követően átvette az eredeti szerződő fél keretmegállapodás szerinti jogait és kötelezettségeit – Új közbeszerzési eljárás szükségessége”

A C-461/20. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Högsta förvaltningsdomstolen (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Svédország) a Bírósághoz 2020. szeptember 24-én érkezett, 2020. szeptember 15-i határozatával terjesztett elő

az **Advania Sverige AB**,

a **Kammarkollegiet**

és

a **Dustin Sverige AB**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: K. Jürimäe, a harmadik tanács elnöke, a negyedik tanács elnökeként eljárva, S. Rodin (előadó) és N. Piçarra bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az Advania Sverige AB képviselőjében T. Wanselius,
- a Kammarkollegiet képviselőjében A. Ekberg és A. Thomsen, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: svéd.

- a Dustin Sverige AB képviseletében C. Bokwall és L. Håkansson Kjellén advokater,
- az osztrák kormány képviseletében J. Schmoll, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében P. Ondrůšek, K. Simonsson és G. Tolstoy, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2021. szeptember 9-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 94., 65. o.; helyesbítések: HL 2015. L 275., 68. o.; HL 2020. L 211., 22. o.) 72. cikke (1) bekezdése d) pontja ii. alpontjának az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az Advania Sverige AB (a továbbiakban: Advania) és a Kammarkollegiet (jogi, pénzügyi és közigazgatási szolgáltatási nemzeti ügynökség, Svédország) (a továbbiakban: jogi szolgáltatási nemzeti ügynökség) és a Dustin Sverige AB (a továbbiakban: Dustin) között ezen ügynökség azon határozata tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelyben a 2014/24 irányelv alapján jóváhagyta négy keretmegállapodás új közbeszerzési eljárás nélküli átruházását.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2014/24 irányelv (107) és (110) preambulumbekzdése szerint:
 - „(107) Az Európai Unió Bíróságának vonatkozó ítélkezési gyakorlatát figyelembe véve tisztázni kell azokat a feltételeket, amelyek esetén egy szerződés teljesítés közben történő módosítása új közbeszerzési eljárást tesz szükségessé. Új közbeszerzési eljárásra az eredeti szerződés lényeges megváltoztatásakor van szükség, különösen annak hatályát és a felek kölcsönös jogait, illetve kötelezettségeit illetően, ideértve a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megosztását is. Az ilyen változtatások a felek arra irányuló szándékát tanúsítják, hogy újratárgyalják az adott szerződés lényeges feltételeit. Ez a helyzet különösen akkor, ha a módosított feltételek befolyásolták volna az eljárás eredményét, ha szerepeltek volna az eredeti eljárásban.

[...]

- (110) Az egyenlő bánásmód és az átláthatóság elvének megfelelően a nyertes ajánlattevő – például olyan esetekben, amikor a szerződést a teljesítés hiányosságai miatt mondják fel – a verseny újbóli megnyitása nélkül nem váltható fel egy másik gazdasági szereplővel. A szerződést teljesítő nyertes ajánlattevő számára lehetővé kell tenni azonban, hogy – különösen olyan esetekben, amikor a szerződést több vállalkozásnak ítélték oda –

bizonyos strukturális változásokat, például tisztán belső átszervezéseket, vállalatátvételeket, egyesüléseket és felvásárlásokat vagy fizetéseket eljárást hajtson végre a szerződésteljesítés alatt.”

- 4 A 2014/24 irányelvnek „A szerződések módosítása azok időtartama alatt” című 72. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A szerződések vagy keretmegállapodások ezen irányelvvel összhangban új közbeszerzési eljárás nélkül módosíthatók az alábbiak közül bármely esetben:

[...]

d) amennyiben új szerződő fél lép azon fél helyébe, amelynek az ajánlatkérő szerv eredetileg odaítélte a szerződést, az alábbi okok valamelyikének következtében:

- i. az a) pont szerinti egyértelmű felülvizsgálati záradék vagy választási lehetőség;
- ii. az eredeti szerződő fél helyébe egyetemes vagy részleges jogutódlás révén, vállalati átszervezést – többek között vállalatátvételt, egyesülést vagy felvásárlást – vagy fizetéseket követően egy másik gazdasági szereplő lép, amely megfelel az eredetileg megállapított minőségi kiválasztási kritériumoknak, feltéve, hogy ezzel nem jár együtt a szerződés egyéb lényeges módosítása, és hogy mindez nem ezen irányelv alkalmazásának a megkerülését célozza; vagy
- iii. amennyiben az ajánlatkérő szerv átvállalja a fővállalkozónak az alvállalkozókkal szemben fennálló kötelezettségeit, amennyiben erről a nemzeti jogszabályok a 71. cikkel összhangban rendelkeznek;

e) amennyiben a módosítások – értéküktől függetlenül – nem lényegesek a (4) bekezdés értelmében.

[...]

(4) Egy szerződés vagy keretmegállapodás módosítása annak időtartama alatt akkor tekintendő lényegesnek az (1) bekezdés e) pontjának értelmében, ha a szerződés vagy keretmegállapodás jellege érdemben megváltozik az eredetileg megkötött szerződéshez vagy keretmegállapodáshoz képest. Az (1) és a (2) bekezdés sérelme nélkül, a módosítás minden esetben lényegesnek tekintendő akkor, ha az alábbi feltételek közül valamelyik vagy több teljesül:

- a) a módosítás olyan feltételeket vezet be, amelyek alapján – ha azok az eredeti közbeszerzési eljárás részét képezték volna –, lehetőség lett volna az eredetileg kiválasztott részvételre jelentkezőktől eltérő jelentkezők részvételének az engedélyezésére, az eredetileg elfogadott ajánlattól eltérő ajánlat elfogadására, vagy amelyek további résztvevőket ösztönöztek volna a közbeszerzési eljárásban való részvételre;
- b) a módosítás a szerződő fél javára megváltoztatja a szerződés vagy keretmegállapodás gazdasági egyensúlyát, olyan módon, amelyről az eredeti szerződés vagy keretmegállapodás nem rendelkezett;
- c) a módosítás jelentősen kibővíti a szerződés vagy keretmegállapodás hatályát;
- d) amennyiben új szerződő fél lép annak a félnek a helyébe, akinek az ajánlatkérő szerv eredetileg odaítélte a szerződést az (1) bekezdés d) pontjában szereplő esetektől eltérő esetekben.

[...]

A svéd jog

- 5 A lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (a közbeszerzésről szóló [2016:1145] törvény) 17. fejezete 13. cikkének első bekezdése előírja, hogy szerződés vagy keretmegállapodás új közbeszerzés nélkül módosítható oly módon, hogy a szerződő fél helyébe másik szerződő fél lép, amennyiben a következő feltételek teljesülnek:
- „1) az új szerződő fél részlegesen vagy teljes egészében vállalati átszervezést – többek között vállalatátvételt, egyesülést vagy felvásárlást – vagy fizetéseképtelenséget követően az eredeti szerződő fél helyébe lép, valamint
- 2) azzal a körülménnyel, hogy az új szerződő fél részlegesen vagy teljes egészében az eredeti szerződő fél helyébe lép, nem jár együtt a szerződés vagy keretmegállapodás egyéb lényeges módosítása.”
- 6 A kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy e törvény 17. fejezete 13. cikkének második bekezdéséből az következik, hogy a szerződő fél ilyen helyettesítése azt feltételezi, hogy az új szerződő felet nem kell kizárni az e törvényben előírt kizárási okok alapján, és az megfelel az eredeti szerződésben megállapított kiválasztási szempontoknak.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 7 A jogi szolgáltatási nemzeti ügynökség az időközben hatályon kívül helyezett lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (a közbeszerzésről szóló [2007:1091] törvény) alapján meghívásos eljárás révén különböző informatikai eszközök beszerzésére irányuló négy keretmegállapodást ítélt oda. Ebben az eljárásban tizenhét részvételre jelentkező, köztük az Advania, a Dustin és a Misco AB felelt meg az előírt feltételeknek. Míg a Dustin és a Misco az ajánlattételre felhívott kilenc részvételre jelentkező között volt, az Advania nem. Ezen eljárás végén a Miscónak a szóban forgó négy területet lefedő keretmegállapodásokat ítélték oda, a Dustinnak két területet lefedő keretmegállapodásokat.
- 8 2017. december 4-i levelében a Misco azt kérte a jogi szolgáltatási nemzeti ügynökségtől, hogy engedélyezze négy keretmegállapodásának az Advaniára történő átruházását. 2017. december 12-én a Miscót fizetéseképtelennek nyilvánították, és 2018. január 18-án a felszámolóbiztosa megállapodást kötött az Advaniával e négy keretmegállapodás átruházását illetően. Ezt az átruházást a jogi szolgáltatási nemzeti ügynökség 2018 februárjában engedélyezte.
- 9 A Dustin keresetet nyújtott be a Förvaltningsrätten i Stockholmhoz (stockholmi közigazgatási bíróság, Svédország) az Advania és a jogi szolgáltatási nemzeti ügynökség közötti keretmegállapodások semmisségének megállapítását kérve.
- 10 A Förvaltningsrätten i Stockholm (stockholmi közigazgatási bíróság) elutasította e keresetet. Úgy ítélte, hogy a jogi szolgáltatási nemzeti ügynökség helyállóan állapította meg, hogy a szóban forgó jogutódlás a Misco átszervezésének eredménye, és hogy az Advania megszerezte a szóban forgó keretmegállapodásokat és az azok teljesítését lehetővé tévő tevékenységi ágazatokat a

közbeszerzésről szóló törvény 17. fejezetének 13. cikkében előírt feltételek mellett, amely rendelkezés a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontját ülteti át a svéd jogba.

- 11 A Dustin fellebbezést nyújtott be a Förvaltningsrätten i Stockholm (stockholmi közigazgatási bíróság) ítéletével szemben a Kammarrätten i Stockholmhoz (stockholmi közigazgatási fellebbviteli bíróság, Svédország), amely helyt adott e fellebbezésnek, és megállapította az Advania és a jogi szolgáltatási nemzeti ügynökség közötti négy keretmegállapodás semmisségét. E bíróság úgy ítélte meg, hogy az Advania nem tekinthető a közbeszerzésről szóló törvény 17. fejezetének 13. cikke értelmében a Misco egyetemes vagy különös jogutódjának, mivel a Misco a szóban forgó keretmegállapodásoktól eltekintve gyakorlatilag nem ruházott át tevékenységet az Advaniára. A Kammarrätten i Stockholm (stockholmi közigazgatási fellebbviteli bíróság) e következtetés alátámasztására azt állapította meg, hogy a Miscónak csak egyetlen munkavállalója csatlakozott az Advaniához, a Misco ügyfeleinek a listája nem volt teljes mértékben aktualizált vagy releváns, a Misco ügyfelei már szolgáltatót váltottak, és semmilyen bizonyíték nem támasztja alá, hogy az Advania átvette a Misco egyes alvállalkozóit, vagy hogy más közbeszerzési keretmegállapodásokat is átruháztak volna az Advaniára, holott a Misco legalább egy másik közbeszerzési keretmegállapodásban részes fél volt.
- 12 Az Advania és a jogi szolgáltatási nemzeti ügynökség fellebbezést nyújtott be a Kammarrätten i Stockholm (stockholmi közigazgatási fellebbviteli bíróság) ítéletével szemben a Högsta förvaltningsdomstolenhez (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Svédország). Fellebbezésükben nem vitatják a fellebbviteli bíróságnak a szóban forgó átruházással lefedett elemek jellegére és terjedelmére vonatkozó értékelését. Mindazonáltal arra hivatkoznak, hogy az ilyen átruházás megfelel a közbeszerzésről szóló törvény 17. fejezetének 13. cikke szerinti egyetemes vagy részleges jogutódlás feltételének.
- 13 A kérdést előterjesztő bíróság előtt az Advania azt állítja, hogy a 2014/24 irányelv nem követeli meg, hogy – a keretmegállapodásokon kívül – meghatározott jellegű vagy bizonyos terjedelmű tevékenységet is átruházzanak az új szerződő félre, aki annak a félnek a helyébe lép, akinek az ajánlatkérő szerv eredetileg odaítélte a szerződést.
- 14 A jogi szolgáltatási nemzeti ügynökség a kérdést előterjesztő bírósághoz benyújtott fellebbezésében arra hivatkozik, hogy az „egyetemes vagy részleges jogutódlás” fogalmát, amely a közbeszerzésről szóló törvény és a 2014/24 irányelv szóban forgó rendelkezéseiben előírt átruházás egyik módja, úgy kell értelmezni, hogy az átvevő szerződő fél kizárólag arra köteles, hogy az eredeti szerződő fél helyébe lépjen a szóban forgó szerződésből vagy keretmegállapodásból eredő jogok és kötelezettségek tekintetében. Ha ezenkívül valamilyen tevékenységátruházás vagy vagyonátruházás is elő lenne írva, úgy e rendelkezések alkalmazhatósága jelentősen korlátozott lenne. A központi kérdés az, hogy az új szerződő fél az eredetileg meghatározott feltételeknek és követelményeknek megfelelően tudja teljesíteni a szóban forgó szerződést vagy keretmegállapodást.
- 15 A Dustin azt állítja e bíróság előtt, hogy a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontjában foglalt, az eredeti szerződő fél vállalati átszervezést követő egyetemes vagy részleges jogutódlására vonatkozó feltétel azokra a helyzetekre vonatkozik, amelyekben a szóban forgó szerződéssel vagy keretmegállapodással érintett tevékenységi ágazatokat az új szerződő fél átveszi. A szóban forgó szerződés vagy keretmegállapodás átruházása a tevékenység átruházásához képest csak kiegészítő jellegű. A közbeszerzési eljárások tárgyát képező szerződéseknek vagy keretmegállapodásoknak az érintett tevékenységi ágak egyidejű átruházása

nélküli átruházása nemcsak az ilyen szerződések vagy keretmegállapodások kereskedelméhez vezet, hanem lehetővé teszi az e szerződésekből vagy keretmegállapodásokból eredő jogok és kötelezettségek részleges átszállását is.

- 16 E körülmények között a Högsta förvaltningsdomstolen (legfelsőbb közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Az a körülmény, hogy az új szerződő fél átvette az eredeti szerződő fél keretmegállapodás szerinti jogait és kötelezettségeit azt követően, hogy az eredeti szerződő felet fizetéképtelenné nyilvánították, és a fizetéképtelenségi eljárás alá vont vagyonból átruházták a megállapodást, azt jelenti-e, úgy kell tekinteni, hogy az új szerződő fél a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontjában foglaltakhoz hasonló feltételek mellett lép jogutódként az eredeti szerződő fél helyébe?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 17 Kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontját úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan gazdasági szereplőt, amely az eredeti szerződő fél felszámolásához vezető fizetéképtelenné nyilvánítását követően e félnek csak az ajánlatkérővel kötött keretmegállapodásból eredő jogait és kötelezettségeit vette át, úgy kell tekinteni, hogy az e rendelkezésben előírt feltételek mellett jogutódként ezen eredeti szerződő fél helyébe lépett.
- 18 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy általában azon szerződő félnek, akinek az ajánlatkérő eredetileg odaítélte a szerződést egy új szerződő féllel történő helyettesítését az érintett közbeszerzési szerződés egyik alapvető feltételét érintő változásnak, és ebből következően a szerződés lényeges módosításának kell tekinteni, és az így módosított szerződésre vonatkozó új közbeszerzési eljárást kell indítani, az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvével összhangban, amelyek megalapozzák a különböző tagállamok potenciális érdekeltjei közötti versenykötelezettséget (lásd ebben az értelemben: 2008. június 19-i presstext Nachrichtenagentur ítélet, C-454/06, EU:C:2008:351, 40. és 47. pont). Ezt az elvet kodifikálta a 2014/24 irányelv 72. cikke (4) bekezdésének d) pontja.
- 19 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy az abból eredő egyenlő bánásmód elve és átláthatósági kötelezettség megakadályozza azt, hogy a közbeszerzési szerződés odaítélését követően az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő módosítsa e szerződés rendelkezéseit, amennyiben e rendelkezések lényegesen eltérnek az eredeti szerződés rendelkezéseitől (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 7-i Finn Frogne ítélet, C-549/14, EU:C:2016:634, 28. pont).
- 20 Az említett irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontja kivételként előírja, hogy ugyanezen irányelv szerinti új közbeszerzési eljárás nélkül új szerződő fél helyettesítheti azt, akinek az ajánlatkérő eredetileg odaítélte a szerződést, egy másik gazdasági szereplő általi, vállalati átszervezést – többek között vállalatátvételt, egyesülést vagy felvásárlást – vagy fizetéképtelenséget követő egyetemes vagy részleges jogutódlás révén, amely szereplő megfelel az eredetileg megállapított minőségi kiválasztási kritériumoknak, feltéve, hogy ezzel nem jár együtt a szerződés egyéb lényeges módosítása, és hogy mindez nem ezen irányelv alkalmazásának a megkerülését célozza.

- 21 Így e cikk szövegéből kitűnik, hogy az a szóban forgó kivétel alkalmazását többek között attól a feltételtől teszi függővé, hogy a korábbi szerződő fél helyettesítése olyan egyetemes vagy részleges jogutódlás miatt következik be, amely vállalati átszervezést, többek között fizetésektelenséget követően történik.
- 22 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a fizetésektelenséget követően az eredeti szerződő fél egyetemes vagy részleges jogutódlására vonatkozó feltétel teljesül-e akkor, ha az új szerződő fél csak az ajánlatkérővel kötött keretmegállapodásból eredő jogokat és kötelezettségeket veszi át, és nem veszi át az eredeti szerződő félnek az e keretmegállapodás hatálya alá tartozó tevékenységének egészét vagy egy részét.
- 23 E tekintetben a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontja ii. alpontjának szövegét illetően először is meg kell állapítani, hogy azon szerződő fél helyettesítése, akinek az ajánlatkérő eredetileg odaitélte a szerződést, csak „az eredeti szerződő fél [...] egyetemes vagy részleges jogutódlás[a]” esetén megengedett. Ebből következik, hogy ez a jogutódlás azzal járhat, hogy az új szerződő fél egészben vagy részben átveszi az eredeti szerződő fél vagyont, és így az – amint arra a főtanácsnok az indítványa 43. pontjában rámutatott – kizárólag az eredeti szerződő fél vagyonába tartozó közbeszerzési szerződés vagy keretmegállapodás átruházásával járhat.
- 24 Ezenfelül, meg kell jegyezni – amint azt a főtanácsnok az indítványa 95. pontjában tette –, hogy a vagyontátruházásra – a versenyszabályok megkerülésének elkerülése érdekében történő – kötelezés nem szükséges, mivel a közbeszerzési szerződés vagy a keretmegállapodás átruházása mindenképpen a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontjában foglalt azon feltételtől függ, hogy az átruházás nem minősülhet ezen irányelv alkalmazása megkerülésének.
- 25 Ezenkívül, bár igaz, hogy a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontjában szereplő „részleges jogutódlás” fogalmának ilyen értelmezése önmagában nem elegendő annak biztosításához, hogy az új szerződő fél a szóban forgó szerződést vagy keretmegállapodást az eredeti szerződő félével egyenértékű kapacitással hajtja végre, amint arra a Dustin hivatkozik, e rendelkezés előírja, hogy az ilyen jogutódlás attól a feltételtől függ, hogy az új szerződő fél megfelel az eredetileg megállapított minőségi kiválasztási kritériumoknak.
- 26 Következésképpen a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontja ii. alpontjának szövegéből kitűnik, hogy a „vállalati átszervezés” fogalmába tartozó „fizetésektelenség” fogalma magában foglalja az eredeti szerződő fél strukturális változásait, többek között a felszámoláshoz vezető fizetésektelenséget is.
- 27 Másodszor, a „vállalati átszervezés” fogalmába tartozó „fizetésektelenség” fogalmának terjedelmét illetően meg kell vizsgálni, hogy e fogalom feltételezi-e, hogy az új szerződő fél átveszi a szóban forgó keretmegállapodás hatálya alá tartozó tevékenység egészét vagy egy részét.
- 28 Jóllehet a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontjában a „vállalati átszervezésre” példaként felsorolt első három helyzet, vagyis a vállalatátvétel, az egyesülés vagy a felvásárlás az eredeti szerződő fél tevékenysége legalább egy részének fenntartását eredményezheti, e rendelkezés a fizetésektelenséget is a vállalati átszervezésre példaként sorolja fel, amely – amint arra a főtanácsnok az indítványa 47. pontjában rámutatott – a fizetésektelen társaság megszűnéséhez vezethet. Márpedig e rendelkezés szövegében semmi nem utal arra, hogy

a „fizetéseképtelenség” fogalmát nem a fent említett szokásos értelemben kell érteni, hanem úgy, hogy az azokra a helyzetekre korlátozódik, amelyekben az eredeti szerződő félnek a közbeszerzési szerződés teljesítését lehetővé tevő tevékenysége legalábbis részben folytatódik.

- 29 Ilyen utalás nem szerepel ezen irányelv (110) preambulumbekzdésében sem, amely a fizetéseképtelenséget a tisztán belső átszervezésekkel, a vállalatátvétellel, az egyesülésekkel és a felvásárlásokkal, mint a nyertes ajánlattevő „bizonyos strukturális változásaival” járó helyzetekkel együtt említi.
- 30 E tekintetben kétségtelenül meg kell állapítani, hogy a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontját, és ezáltal a „fizetéseképtelenség” fogalmát szigorúan kell értelmezni, mivel – amint az a jelen ítélet 20. és 21. pontjából kitűnik – e cikk kivételt fogalmaz meg. Ugyanakkor, amint azt a főtanácsnok az indítványa 62. pontjában megjegyezte, ez az értelmezés nem foszthatja meg e kivételt annak hatékony érvényesülésétől. Márpedig ez lenne a helyzet, ha a „fizetéseképtelenség” fogalma kizárólag azokra a helyzetekre korlátozódna, amelyekben az eredeti szerződő félnek a szóban forgó keretmegállapodás hatálya alá tartozó tevékenységét legalábbis részben átveszi az új szerződő fél, és ha e fogalmat nem a szokásos tágabb értelemben értik.
- 31 Következésképpen a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontja ii. alpontjának szövegéből kitűnik, hogy a „vállalati átszervezés” fogalma magában foglalja az eredeti szerződő fél strukturális változásait, többek között a felszámoláshoz vezető fizetéseképtelenséget is.
- 32 A 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontja ii. alpontjának e szó szerinti értelmezése ezenkívül megfelel az ezen irányelv 72. cikke által követett fő célnak, amint azt az irányelv (107) és (110) preambulumbekzdése kimondja. E preambulumbekzdések szerint a 2014/24 irányelv célja a Bíróság vonatkozó ítélkezési gyakorlatát, valamint az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvét figyelembe véve tisztázni azokat a feltételeket, amelyek esetén egy szerződés teljesítés közben történő módosítása új közbeszerzési eljárást tesz szükségessé.
- 33 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontja ii. alpontjának ezen értelmezése az e rendelkezésben szereplő fogalmak szokásos jelentésén alapul, anélkül hogy a Dustin és a Bizottság által javasolt értelmezéstől eltérően az abban nem szereplő további kritériumokat követelne meg.
- 34 Másodsor, az említett értelmezés figyelembe veszi a Bíróság ítélkezési gyakorlatát, különösen a 2008. június 19-i presstext Nachrichtenagentur ítéletet (C-454/06, EU:C:2008:351), amelyből az következik, hogy az eredeti szerződő fél belső átszervezése az érintett közbeszerzési szerződés feltételei olyan nem lényeges módosításának minősülhet, amely nem teszi szükségessé új közbeszerzési eljárás megindítását.
- 35 A 2014/24 irányelv (110) preambulumbekzdésében ugyanis a fizetéseképtelenséget fenntartás nélkül úgy sorolja fel, mint az eredeti szerződő fél strukturális változásainak egyik példáját, amely változások nem ellentétesek az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvével, amelyeken ez az ítélkezési gyakorlat alapul. Amint arra a főtanácsnok az indítványa 84. és 85. pontjában rámutatott, az eredeti szerződő fél fizetéseképtelensége, ideértve az e szerződő fél felszámolásához vezető fizetéseképtelenséget is, olyan rendkívüli helyzetnek minősül, amelyet megelőzően a szóban forgó közbeszerzési szerződés vagy keretmegállapodás már a 2014/24 irányelvnek megfelelő pályáztatás tárgya volt, és az említett irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontja

értelmében ezzel nem járhat együtt a szerződés egyéb – például az eredetileg megállapított minőségi kiválasztási kritériumokra irányuló – lényeges módosítása, és nem irányulhat ezen irányelv alkalmazásának a megkerülésére.

- 36 Ugyanakkor a jelen ítélet 34. pontjában említett ítélkezési gyakorlat nem vonatkozik sem az eredeti szerződő fél fizetéseképtelenségére, sem általánosságban azokra a helyzetekre, amelyekben az eredeti szerződő felet érintő lényeges módosítás nem igényli a verseny újbóli megnyitását. Következésképpen ezen ítélkezési gyakorlattal nem ellentétes a jelen ítélet 31. pontjából következő értelmezés.
- 37 A 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontja ii. alpontjának a jelen ítélet 31. pontjában megállapított értelmezését megerősíti az e rendelkezésben előírt kivétel különös célja is, amely – amint azt a főtanácsnok az indítványa 82. és 83. pontjában kifejtette – arra irányul, hogy bizonyos rugalmasságot vezessen be a szabályok alkalmazása során annak érdekében, hogy a nyertes ajánlattevő olyan fizetéseképtelenségéhez hasonló rendkívüli helyzetek összességére pragmatikus választ adjon, amely fizetéseképtelenség akadályozza a szóban forgó közbeszerzési szerződés teljesítését. Márpedig, amint arra a főtanácsnok az indítványa 83. pontjában rámutatott, a fizetéseképtelenségből eredő probléma – amelyre az uniós jogalkotó válaszolni kívánt – nem merül fel eltérően aszerint, hogy a fizetéseképtelenné vált nyertes ajánlattevő tevékenységei legalább részben fennmaradnak vagy pedig teljesen megszűnnek.
- 38 A fenti megállapítások összességére tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2014/24 irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontját úgy kell értelmezni, hogy az olyan gazdasági szereplőt, amely az eredeti szerződő fél felszámolásához vezető fizetéseképtelenné nyilvánítását követően e félnek csak az ajánlatkérővel kötött keretmegállapodásból eredő jogait és kötelezettségeit vette át, úgy kell tekinteni, hogy e rendelkezés értelmében, vállalati átszervezést követően, részleges jogutódlás révén ezen eredeti szerződő fél helyébe lépett.

A költségekről

- 39 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 72. cikke (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontját úgy kell értelmezni, hogy az olyan gazdasági szereplőt, amely az eredeti szerződő fél felszámolásához vezető fizetéseképtelenné nyilvánítását követően e félnek csak az ajánlatkérővel kötött keretmegállapodásból eredő jogait és kötelezettségeit vette át, úgy kell tekinteni, hogy e rendelkezés értelmében, vállalati átszervezést követően, részleges jogutódlás révén ezen eredeti szerződő fél helyébe lépett.

Aláírások